

Cirkulære om et særligt byggeprogram for montagebyggeri.

Udviklingen i de senere år har vist, at byggeriets begrænsede kapacitet har gjort det nødvendigt at udvise stor tilbageholdenhed med igangsætning af nybyggeri på en række områder.

For at forøge byggeriets kapacitet og dermed muliggøre gennemførelse af boligbyggeri i større omfang, end det ellers ville have været muligt, har regeringen besluttet at fastlægge et særligt program for offentlig støtte til et specielt tilrettelagt montagebyggeri.

Programmet omfatter tilsagn om offentlig støtte til 1 500 lejligheder indtil den 1. april 1961 og derefter til 2 000 lejligheder årligt i de tre finansår 1961-62—1963-64. Ved fastlæggelse af et sådant 4-årigt minimumsprogram, som kan påregnes gennemført uafhængigt af den økonomiske og beskæftigelsesmæssige udvikling, er der skabt grundlag for tilrettelæggelse på forhånd af en kontinuerlig produktion for den angivne periode og dermed for en udbygning og effektiv udnyttelse af det hertil fornødne produktionsapparat.

Programmet forudsætter byggerier, som lige fra projekteringsens begyndelse er lagt specielt til rette med henblik på, at fremstillingen i størst mulig udstrækning skal ske som montage på byggepladsen af forudfremstillede og færdiggjorte bygningsdele for derigennem at søge opnået de størst mulige besparelser i de medgående arbejdstimer og mængder og i det hele en så høj produktivitet som muligt.

En sådan produktionsform vil muliggøre en udvidet anvendelse af maskiner til at supplere og effektivisere arbejdskraften og give mulighed for fuld udnyttelse af produktionsapparatet hele året.

Det skal i denne forbindelse understreges, at formålet er at opnå en produktivitetsforøgelse for alle fag, hvorfor der hermed sigtes

videre end til gennemførelse af det, der hidtil er blevet kaldt „utraditionelt“ byggeri, hvor der særligt er blevet lagt vægt på anvendelse af andre konstruktioner end murværk.

Programmet forudsætter endvidere, at projekteringen af de enkelte byggerier tilrettelægges således, at der i videste udstrækning bliver mulighed for at anvende seriefremstillede, generelt anvendelige bygningsdele, tilvejebragt ved en kontinuerlig produktion.

Dette kræver bl. a., at byggeprogrammet er enkelt, at projekteringen udføres på grundlag af modulordningen, at der i så stor udstrækning som muligt sker en udnyttelse af gentagelsesmomentet, bl. a. ved anvendelse af ensartede (standardiserede og typiserede) bygningsdele, at de valgte planløsninger i det hele er afklarede og almindeligt anvendelige, og at byggerierne gives en ukompliceret udformning.

For at sikre fuld udnyttelse af fordelene ved en kontinuerligt tilrettelagt seriefremstilling er det endvidere nødvendigt, at de enkelte byggeforetagender indordnes under et fælles produktionsprogram, således at bygningsdelene til det enkelte foretagende kan indgå i en samlet produktion for et større antal lejligheder. Dette forudsætter, at der finder et samarbejde sted bygherrerne imellem med henblik på en koordinering og tilpasning af de enkelte projekter inden for den fastsatte periode i den udstrækning, dette vil være nødvendigt af produktions-tekniske hensyn.

Med henblik på etableringen af et sådant samarbejde og på orientering om de nærmere vilkår med hensyn til byggeriets tilrettelæggelse og gennemførelse, som vil blive stillet for at tilgodese formålet med dette særlige program, skal man henvisse interesserede til, inden yderligere foretages, at rette henvendelse til boligministeriet.

Boligministeriet, den 30. marts 1960.

Kaj Bundvad.

/ Engberg.